

## **Zápis č. 15/2020**

ze schůze výboru ČSKB dne 13.5.2020 v 9.00 hod.

**on-line na adrese:** <https://lfp-cuni.zoom.us/j/7418492823>

### **Přítomni:**

RNDr. H. Benáková, M. Beranová, Mgr. M. Bunešová, RNDr. D. Gotzmannová, MUDr. P. Kubáč,  
RNDr. G. Louženský, MUDr. P. Malina, Ph.D., MUDr. R. Pikner, Ph.D., prof. MUDr. J. Racek, DrSc.,  
doc. Ing. D. Springer, Ph.D., MUDr. M. Verner, prof. MUDr. T. Zima, DrSc.

### **Schválený program jednání:**

1. Kontrola zápisu č. 14/2020
2. Doporučení společnosti
3. EFLM, IFCC, UEMS
4. Lab Tests on Line
5. Web ČSKB
6. Organizace odborných akcí
7. Časopis KBM a FONS
8. Zpráva pokladníka
9. Zpráva vědeckého sekretáře
10. Sazebník výkonů, zdravotní pojišťovny
11. Sekce biochemických laborantů
12. KVVPOZ
13. Různé

#### **1. Kontrola zápisu**

- Zápis č. 14/2020 byl schválen bez připomínek.

#### **2. Doporučení společnosti – štítná žláza, DM, revize doporučení**

- Doporučení pro laboratorní diagnostiku funkčních a autoimunních onemocnění štítné žlázy se připravuje v návaznosti na připravované evropské doporučení – doc. Springer.
- Aktualizace společného doporučení ČSKB, ČOS, ČSNM – sekce imunoanalytických metod k využití nádorových markerů v klinické praxi. Doc. Springer. prof. Topolčan, doc. Valík.
- Aktualizaci doporučení týkající se stanovení kardiomarkerů a k diagnostice chronického onemocnění ledvin připravuje prof. Racek s MUDr. Rajdlem a dalšími odborníky včetně kliniků.

#### **3. EFLM, IFCC, EC4, UEMS – MUDr. Pikner, prof. Racek, prof. Zima**

- Plánovaná 3<sup>rd</sup> EFLM Strategic Conference v Záhřebu 11/2020 byla z důvodu pandemie viru COVID-19 zrušena. Bližší informace na <http://www.eflm-strategic-conference.eu/> - On-line 17.7.2020.
- Prof. Khosrow Adeli byl zvolen prezidentem IFCC pro období 15.5.2020 – 31.12.2023.
- IFCC Information Guide on COVID-19 – česká verze.  
[https://www.ifcc.org/media/478420/covid\\_19\\_informacni-prirucka\\_ifcc-2020.pdf](https://www.ifcc.org/media/478420/covid_19_informacni-prirucka_ifcc-2020.pdf)
- Výbor připravuje pro příští rok možnost dvojího členství v ČSKB: jen v ČSKB a v kombinaci s členstvím v EFLM Academy. Informace týkající se výhod členství v EFLM Academy připraví dr. Malina a budou zveřejněny v příštích číslech bulletinu FONS a v časopise KBM.

#### 4. Lab Tests Online – prof. Racek

- <https://www.labtestsonline.cz/>
- Novinky - Komentáře k mikrobiologické diagnostice onemocnění COVID-19, vypracované jako odborné stanovisko Společnosti pro lékařskou mikrobiologii, jejímž jedním z hlavních cílů je dbát na správnou laboratorní praxi ve vztahu k diagnostice infekčních onemocnění.
- Průběžně probíhá aktualizace a revize článků v LTO (do 31.5.2020). Termín aktualizace překladů je stanoven do 30.6.2020.

#### 5. Web ČSKB – MUDr. Verner, MUDr. Malina

- MUDr. Verner, MUDr. Malina ve spolupráci s NuArt Media připravují kompletní aktualizaci webových stránek.

#### 6. Akreditace a certifikace

- NASKL – návrh prodloužit dobu reakreditace ze 2 let na 3 roky v případě, že s návrhem budou souhlasit odborné společnosti.

#### 7. Organizace odborných akcí

- **Biolab 2021 – Praha, 16.-18.5.2021**
  - **50. ročník** celostátní konference biochemických laborantů, který se měl konat 5/2020 v Praze ve spolupráci s ÚLCHKB 2. LF a FN Motol byl zrušený z důvodu vyhlášení nouzové stavu v ČR.
  - Byla podepsána smlouva o spolupráci s CBT, sjezd se bude konat v termínu 16. – 18. 5. 2021.
- **41. Imunoanalytické dny - Plzeň, nový termín 22.-24.11.2020**
  - Imunoanalytické dny, které se měly konat 6/2020 v Plzni, jsou přesunuty na nový termín 22.-24.11.2020.
- **FONS - Pardubice, 20.-22.9.2020**
  - Program FONSu je připraven, v jeho průběhu proběhne i členská schůze ČSKB.
  - **Výbor vyhláší Cenu společnosti „Za nejlepší publikaci v roce 2019“ a cenu „Za výuku a vzdělávání v oboru klinická biochemie a laboratorní medicína za rok 2019“ – přihlášky zasílejte do 30.6.2020 MUDr. Malinovi [malina@nemopisek.cz](mailto:malina@nemopisek.cz)**
- **XV. Sjezd ČSKB - Zlín, 12.-14.9.2021**
  - Jubilejní sjezd se bude konat příští rok ve dnech 12. – 14. září ve Zlíně.
  - <https://sjezdcskb2021.cz/> - webové stránky sjezdu již fungují, zatím jen s úvodní informací
  - Sjezd připravuje ve spolupráci s výborem ČSKB a s CBT primář OKB Nemocnice TB Zlín – MUDr. Tomáš Šálek, Ph.D.
  - Příprava témat přednášek, Invite Speakers

## 8. Časopis KBM a FONS

- Stále trvá výzva k publikování do časopisu KBM, který se potýká s nedostatkem publikací. Do KBM lze posílat nejen původní práce, ale i přehledové články, kazuistiky, výsledky testování přístrojů.
- V roce 2020 vyjdou v 1. vydání KBM abstrakta z Biolabu a 2. vydání je věnováno osteologii.

## 9. Zpráva pokladníka – MUDr. Kubáč

- Kvůli koronavirové pandemii má jednání se sponzorujícími firmami zpoždění, nicméně se zdá, že letošní podpora ze strany firem nebude výrazně menší než loňská.
- Bilance za ČSKB za rok 2020 zatím není srovnatelná s předchozími lety, kvůli neuzavřeným jednáním se sponzory.
- Detailní vyúčtování za rok 2019 včetně výpočtu daně bude hotovo 30.6.2020.

## 10. Zpráva vědeckého sekretáře – MUDr. Malina

- Výbor souhlasí s přijetím nových členů: Mgr. Pavla Popelková, Zlín; Mgr. Kateřina Adamcová, Praha; Bc. Anna Velecká, Podivín; Ing. Pavlína Andrllová, Kyjov; Ing. Alena Kameníková, Rakovník; Mgr. Petra Oušková, Křemže; Mgr. Jiří Vymětalík, Praha
- Výbor souhlasí se zrušením členství: RNDr. Helena Zichová, Praha; Ing. Věra Vejvodová, Praha; Mgr. Andrea Mrázová, Havířov; M. Hromádková, Pardubice; Jiří Panák, Olomouc; Denisa Lešenarová, Šumperk

## 11. Sazebník výkonů, zdravotní pojišťovny

- VZP povolí nasmlouvání IL 6 v odbornosti 801 u všech nemocnic zařazených v memorandu o urgentním příjmu. S tímto rozhodnutím výbor nesouhlasí, protože výkon byl již schválen bez omezení. Výbor chce po VZP vysvětlení, proč nastavila pojišťovna vlastní systém omezení; dopis vedení VZP zašle prof. Racek.
- 11.5. projednala Pracovní skupina k seznamu zdravotních výkonů MZ ČR na svém online jednání a) žádost o schválení registračního listu výkonu „Stanovení růstového diferenciačního faktoru 15 (GDF-15). Je potřeba vymezit indikaci – řeší dr. Malina; b) žádost o schválení registračního listu „Stanovení  $\beta$ -hydroxybutyrátu – statim“ – do 25.5. musí dát ČSKB definitivní stanovisko řeší dr. Pikner. Upravené registrační listy zašle na MZ dr. Gotzmannová. Žádosti budou znovu projednány na zasedání Pracovní skupiny dne 4. 6. 2020.
- Česká urologická společnost (ČUS) požádala výbor ČSKB o stanovisko k žádosti firmy QuickRead o zařazení stanovení PSA v režimu POCT mezi výkony hrazené z prostředků zdravotního pojištění. Odpověď zašle prof. Racek, stanovisko výboru ČSKB je negativní (stejně jako stanovisko ČUS).
- Indikace genetických testů v biochemických ambulancích – opětovně odeslána žádost Ing. Šmehlíkovi, VZP.

## 12. Sekce biochemických laborantů – Mgr. Bunešová

- Seminář v Lékařském domě na téma *Úloha proteinů v lidském organismu*, který měl proběhnout 8.4.2020, byl přesunut v plném znění na termín **7.10.2020**.
- Z důvodu zasláných dotazů, zda může laboratorní asistent sloužit sám, je v příloze vypracován přehled základních bodů, jak z původních zákonů a vyhlášek, tak pro porovnání i z těch novelizovaných. Jedná se o ty body, které se týkají dotazu. Vyhláška o činnostech uvádí, že laboratorní asistent pracuje pod odborným dohledem. Za výkon povolání **pod odborným dohledem** se považuje výkon činností, ke kterým je zdravotnický pracovník nebo jiný odborný pracovník způsobilý nebo ke kterým způsobilost získává, **při dosažitelnosti rady a pomoci zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu těchto činností bez odborného dohledu a v rozsahu, který tento zdravotnický pracovník určí**. Odborný dohled může vykonávat také lékař, zubní lékař, farmaceut, klinický psycholog nebo klinický logoped **v rozsahu své způsobilosti** k výkonu zdravotnického povolání; rozsah těchto činností stanoví prováděcí právní předpis<sup>7a</sup>). **POZOR - dosažitelnost rady a pomoci nelze vázat pouze na telefonické spojení.** *ABY BYL NAPLNĚN SMYSL CITOVANÉHO PARAGRAFU - musí být rada a pomoc zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu činnosti zajištěna bezodkladně (například přítomností takového zaměstnance na pracovišti). Podrobnosti viz příloha č. 1*

## 13. KVVPOZ

- Návrh rámcového vzdělávacího programu pro analytiku byl KVVOPZ zaslán k připomínkování. Jeho konečná verze po vypořádání připomínek bude uveřejněna vyhláškou. Pro pracoviště, která jsou nyní akreditována pro stávající vzdělávací program, bude nutné, aby si podala přihlášku k akreditaci pracoviště pro výuku i dle nového programu. Program je časově stejně jako lékařský, tedy na 4,5 roku.

## 14. Různé

- Vzdělávací program v klinické biochemii pro lékaře – průběžné schvalování pracovišť, která si dle nového vzdělávacího programu zažádala o akreditaci pro vzdělávání lékařů.
- Výběrového řízení (zajištění laboratorního vyšetření pro polikliniku Hodonín) na Krajském úřadu Jihomoravského kraje v Brně se zúčastnila dr. Čermáková; uchazeči: nemocnice Hodonín, laboratoř Spadia.
- Doc. Springer informovala výbor o současné situaci týkající se projektu „Tyreopatie – časný záchyt tyreopatií v těhotenství“.

Příští jednání se koná dne 9. 6. 2020 v 9.30 hod. v Praze, v seminární místnosti ÚLBLD.

Zapsala: M. Beranová

Za správnost: členové výboru

## Příloha č. 1

**Zákon č. 201/2017 Sb.** Zákon, kterým se mění zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů

## Zákon č. 96/2004 Sb.

Za výkon povolání **pod odborným dohledem** se považuje výkon činností, ke kterým je zdravotnický pracovník nebo jiný odborný pracovník způsobilý nebo ke kterým způsobilost získává, **při dosažitelnosti rady a pomoci zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu těchto činností bez odborného dohledu a v rozsahu, který tento zdravotnický pracovník určí.** Odborný dohled může vykonávat také lékař, zubní lékař, farmaceut, klinický psycholog nebo klinický logoped v rozsahu své způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání; rozsah těchto činností stanoví prováděcí právní předpis<sup>7a)</sup>.

**POZOR - dosažitelnost rady a pomoci nelze vázat pouze na telefonické spojení.** ABY BYL NAPLNĚN SMYSL CITOVANÉHO PARAGRAFU - musí být rada a pomoc zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu činnosti zajištěna bezodkladně (například přítomností takového zaměstnance na pracovišti).

<sup>7a)</sup> Vyhláška č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění vyhlášky č. 401/2006 Sb.

Definice výkonu činností bez odborného dohledu, pod odborným dohledem a pod přímým vedením jsou upraveny zvláštním právním předpisem<sup>7)</sup>..... § 4 zákona č. 96/2004 Sb.

**Vyhláška č. 424/2004 Sb.** Vyhláška, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

### § 28 Laboratorní asistent

**(1)** Laboratorní asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče bez odborného dohledu

- a) identifikuje vzorky biologického materiálu nebo jiných vyšetřovaných materiálů, hodnotí jejich kvalitu pro požadovanou laboratorní vyšetření, zajišťuje jejich zpracování a následnou likvidaci,
- b) připravuje materiály pro laboratorní činnost,
- c) ukládá laboratorní chemikálie a sety a kontroluje jejich dobu použitelnosti,
- d) využívá přístrojovou a laboratorní techniku a zabezpečuje její běžnou údržbu,
- e) pečuje o laboratorní zvířata,
- f) podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků<sup>13)</sup>,
- g) podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků<sup>14)</sup> a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

**(2)** Laboratorní asistent pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče na základě indikace lékaře provádí

- a) neinvazivní odběry biologického materiálu a odběry žilní a kapilární krve,
- b) základní laboratorní měření a vyšetření.

## Vyhláška č. 55/2011 Sb. Vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

### § 31

#### 1.1.1 Laboratorní asistent

(1) Laboratorní asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále **pod odborným dohledem** zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče bez odborného dohledu může

- a) identifikovat vzorky biologického materiálu nebo jiných vyšetřovaných materiálů, hodnotit jejich kvalitu pro požadovaná laboratorní vyšetření, zajišťovat jejich zpracování a následnou likvidaci,
- b) připravovat materiály pro laboratorní činnost,
- c) ukládat laboratorní chemikálie a sety a kontrolovat jejich dobu použitelnosti,
- d) používat přístrojovou a laboratorní techniku a zabezpečovat její běžnou údržbu,
- e) pečovat o laboratorní zvířata,
- f) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků<sup>10)</sup>,
- g) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků<sup>11)</sup> a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Laboratorní asistent pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče na základě indikace lékaře může provádět

- a) neinvazivní odběry biologického materiálu a odběry žilní a kapilární krve,
- b) základní laboratorní měření a vyšetření.

### § 3

#### 1.1.2 Činnosti zdravotnického pracovníka s odbornou způsobilostí

(1) Zdravotnický pracovník uvedený v § 4 až 29 bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu své odborné způsobilosti

- a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- b) dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví<sup>6)</sup>,
- c) provádí zápisy do zdravotnické dokumentace a další dokumentace vyplývající z jiných právních předpisů<sup>7)</sup>, pracuje s informačním systémem poskytovatele zdravotních služeb,
- d) poskytuje pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí, případně pokyny lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, klinického psychologa nebo klinického logopeda,
- e) podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů,
- f) podílí se na přípravě standardů,
- g) motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe<sup>41)</sup>,
- h) podílí se na zajištění zapracování nově nastupujících zdravotnických pracovníků,
- i) provádí opatření při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace<sup>43)</sup>.

(2) Zdravotnický pracovník uvedený v § 30 až 43 po získání odborné způsobilosti<sup>8)</sup> pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v rozsahu své odborné způsobilosti

- a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- b) pracuje se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení.

(3) Pokud zdravotnický pracovník vykonává činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, musí splňovat zvláštní požadavky stanovené jiným právním předpisem<sup>9)</sup>.

(4) Zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka se specializovanou způsobilostí, může také vykonávat z těchto činností úzce vymezené činnosti pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka, který je v rozsahu své zvláštní odborné způsobilosti k výkonu takových úzce vymezených činností způsobilý.